

عنوان مقاله:

نقدی بر کتابی نقدی (بررسی انتقادی کتاب فی النقد الادبی اثر عبدالعزیز عتیق)

محل انتشار:

نقدنامه زبان و ادبیات عربی، دوره 2، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

فاروق نعمتی - عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

یکی از چالش برانگیزترین درس های رشته زبان و ادبیات عربی، درس نقد ادبی است. این درس که سابقه ای دیرین در دانشگاه های ایران دارد، منابع و کتاب های متعددی برای آموزش آن تعریف شده است. یکی از منابع مهم عربی در این زمینه، کتاب فی النقد الادبی (۱۹۷۲م) اثر نویسنده معاصر لبنانی، عبدالعزیز عتیق است. این کتاب از قدیم ترین کتاب های عربی در حوزه نقد ادبی است که به منزله منبع دانشگاهی، در ایران و بسیاری از کشورهای عربی مورد استفاده قرار می گیرد. این کتاب در ۳۸۰ صفحه و ده فصل تدوین شده است. مولف کتاب در شش فصل آغازین، به بررسی کلمه «ادبیات» به منزله یکی از کلیدواژه های موضوع کتابش پرداخته و نشئت، شکل گیری و مفهوم این واژه را مورد واکاوی قرار می دهد و در ادامه، رابطه ادبیات با علم روان شناسی را تبیین می کند و آنگاه به بیان عناصر و انواع ادبیات می پردازد. توضیح درباره مکاتب ادبی در غرب، تعریف نقد و بیان کارکرد و هدف آن، شیوه های مختلف در نقد ادبی و بحثی در رابطه با سرقت های شعری، دیگر فصل های کتاب را تشکیل می دهد. ساختار این کتاب، اصولی و روشمند است و مطالب تئوری و نظری را به شکلی منظم ارائه داده است، اما در تطبیق عملی مطالب بر متون ادبی، توفیق چندانی حاصل نکرده است. عدم ارجاع در اغلب موارد در نقل قول ها، سرقت علمی، عدم تناسب در تقدیم و تاخیر مباحث، نپرداختن به آرا و نظرات ناقدان برجسته معاصر، ذکر مسائل غیرمرتبط به موضوع و از جمله معایب شکلی و محتوایی کتاب است.

کلمات کلیدی:

نقد ادبی، بررسی انتقادی، عبدالعزیز عتیق، فی النقد الادبی، نقد محتوایی و ساختاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1247970>

